

Вступ. Історія лінгвоциду української мови тривала понад чотири сторіччя. Через різні циркуляри, укази, закони відбувалося її знищення як основної ознаки українського етносу. Однак вона вистояла і з початку повномасштабного вторгнення росії в Україну стала символом спротиву, зброї, лінією оборони. Українська мова стала не тільки засобом для комунікації, а й потужним маркером ідентичності нас як українців, засобом запеклої боротьби за незалежність та перемогу над російськими загарбниками.

Матеріали і методи. У роботі використано описовий метод. Матеріалом для дослідження послуговували розвідки в інтернет-просторі про сучасний стан української мови в умовах війни.

Результати. Повномасштабне вторгнення росії в Україну підштовхнуло мільйони українців до переосмислення свого культурного коріння та своєї національної ідентичності. Сьогодні всі ми є свідками значного ментального зсуву в національному самовизначенні, адже підтримка української мови як єдиної державної безпрецедентна за всі роки незалежності української держави. Крім цього, на тлі російської агресії українці почали дедалі більше розуміти значення захисту державної мови як чинника безпеки держави. Повномасштабний наступ країни-агресорки вплинув на масову свідомість громадян України та сприяв утвердженню української мови як державної.

У відповідь на зухвалі, загарбницькі дії росії населення України розпочало бойкот російської мови. Чимало українців принципово перейшли у спілкуванні на українську в побуті, публічному просторі. Так, за даними Соціологічної групи «Рейтинг», з початку війни 41 % російськомовних та двомовних українців почали частіше говорити українською, з них 24 % роблять це постійно.

Переважна більшість українців переоцінили бачення ролі української мови в своєму житті. Мова зараз є засобом маркування свій-чужий. Цим часто користуються бійці на фронті. За сучасних умов саме інтегративно-означувальна функція української мови вийшла на перший план у 2022 р. Водночас російська мова, залишаючись для певної частини українців засобом комунікації, фактично перестала бути для них маркером національної належності.

Після початку вторгнення російської федерації в Україну, українська мова почала набувати неабиякої популярності в різних країнах світу. Кількість охочих вивчати українську за час війни зросла на 577 % у всьому світі, про що свідчать дані на платформі вивчення мов Duolingo.

Крім того, українська мова одержала популярність у країнах, далеких від зони воєнного конфлікту, зокрема в Аргентині, Японії, В'єтнамі. Активним вивченням української займалися громадяни тих держав, які приймали найбільшу кількість українських біженців. Зауважимо, що за 6 місяців після вторгнення кількість людей, які вивчають українську мову, зросла на 1651 % порівняно з минулим роком у Німеччині, на 1615 % у Польщі та на 1515% у Чехії.

У 2022 році понад 1,3 млн користувачів у світі розпочали вивчати українську мову на знак солідарності з українською нацією. Найбільше зростання популярності української мови в березні спостерігалось в Польщі, Великій Британії, Німеччині, Чехії, Ірландії. Минулого року в Німеччині українська мова опинилася на 15-му місці за популярністю з-поміж 40 мов, доступних у Duolingo. Раніше, у 2021 році, вона була на 36 місці. Зростання кількості тих, хто вивчає українську мову, також зафіксували у Великій Британії. Українська підсочила на 20 позицій у рейтингу найпопулярніших мов – із 37-го у 2021 році до 17-го місця у 2022 році. Американці також вивчали українську мову в Duolingo. У США українська мова піднялася в рейтингу з 36 місця до 22 місця у 2022 році.

Російська агресія продемонструвала, що важливе значення для розвитку, піднесення престижу української мови мають не лише заходи державної політики, а й громадські ініціативи. Українська мова стає мовою бізнес-середовища. Зросли замовлення майстер-класів, вебінарів, курсів адже великі корпорації хочуть, щоб їхні колективи вивчали українську. Дедалі більшого поширення українська набуває в медіапросторі.

Висновки. Повномасштабне вторгнення російської федерації активізувало процес українізації. Українська мова поступово починає переважати в тих регіонах (Південь та Схід України) і сферах (неформальне спілкування, професійна зайнятість, віртуальний простір), де тривалий час не посідала провідних позицій. Масовий вимушений виїзд українських громадян за кордон істотно пожвавив цікавість іноземців до вивчення української мови. За кілька місяців після російської агресії вона стала однією з популярних європейських мов. Відчутно підвищився рейтинг української мови на світовому рівні. Додатковим каталізатором розвитку та зростання престижності української мови є внутрішня міграція. Цій меті також слугує поширення україноцентричних громадських ініціатив, які реалізують низка українських закладів вищої освіти.

Література. 1. Українська мова під час війни: ключові тенденції розвитку. URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ukrayinska-mova-pid-chas-viyny-klyuchovi-tendentsiyi-rozvytku>. Дата звернення: 15.03.2023. 2. Чому українці більше говорять українською. URL: <http://language-policy.info/2015/06/chomu-ukrajintsi-bilshe-hovoryat-ukrajinskoju-movoyu>. Дата звернення: 15.03.2023. 3. Як українська мова стала зброєю, символом спротиву і лінією оборони. URL: https://24tv.ua/education/mizhnarodniy-den-ridnoyi-movi-yak-ukrayinska-mova-stala-simvolom_n2259609. Дата звернення: 15.03.2023.